alıştırmalar التَدْريبات

1- Aşağıdaki boşlukları parantez içindeki sözcüklerle doldurunuz.

(شَهْر ، الجُمْعة ، فَصْلُ ، الشّتاء ، الصّيف)

1. فَصْلُ............... حارٌّ.
2. ....رمضان مُبارَكٌ.
3. يَومُ............... عُطْلَة عِنْدَ العَرَبِ.
4. .... الرّبيعِ مُعْتَدِلٌ.
5. فَصْلُ............... بارِدٌ.

2- Aşağıdaki sözcükleri kullanarak anlamlı belirtili isim tamlamaları oluşturunuz.

1. فتاة، حَقيبَة (.........................)
2. بيت، حِكْمَة (.........................)
3. قِطار، مَحَطّة (.........................)
4. كِتاب، مُدَرّس (.........................)
5. شُهور، سنة (.........................)

3- Aşağıdaki sözcükleri kullanarak anlamlı belirtisiz isim tamlamaları oluşturunuz.

1. حَديقَة، شجرة (.........................)
2. مُدير، شَرِكَة (.........................)
3. طالب، جامِعَة (.........................)
4. سَيّارة، رَجُل (.........................)
5. وَلَد، كَلْب (.........................)

4- Aşağıdaki cümlelerde yer alan boşlukları uygun gün, ay ve mevsim isimleriyle doldurunuz.

اليَوم يَومُ السّبْتِ و غَداً يَوْمُ .... و أمس يَومُ ....

الأشْهُرُ المباركة هي رَجَب و .... و رَمضان.

فُصولُ السّنَة أرْبَعَةٌ. هي: الخَريف،...............،..............،...............

أيّامُ الأسبوعِ سَبْعَةٌ: يَومُ الاثنين،...............،..............،..............،..............،..............،...............

5- a. Aşağıdaki cümleleri Türkçeye çeviriniz.
b. Cümlelerde yer alan isim tamlamalarında muzâf ve muzâfun ileyh olan sözcükleri belirtiniz.

1. عِيادَةُ الطَّبيبِ قَريبَةٌ.
2. هَواءُ شاطِئِ البَحْرِ مُريحٌ.
3. الكَعْبَةُ بَيْتُ اللهِ.
4. أبْوابُ المَدْرَسَةِ مَفتوحَة.
5. دَرَسْتُ عُلومَ الدّينِ في الكُلّيّة.
6. مِفْتاحُ بابِ المَدْرَسَةِ مَفقودٌ.
7. بابُ سَيّارَةِ المُديرِ مُغْلَقٌ.
8. أوراقُ شَجَرَةِ الزّيتونِ على الأرضِ.
9. طَعامُ العشاء جاهزٌ.
10. طَريقُ قَرْيَةِ الوَلَدِ مَسْدودٌ.

6- Aşağıdaki cümlelerde yer alan muzâfları ikil ve çoğul yaparak cümleleri yeniden yazınız.

1. ذَهَبْتُ إلى مُعَلّمِ المَدْرَسَةِ.

İkil : ....

Çoğul : ....

2. شَرِبْتُ الشّايَ مع مُديرِ الشَّرِكَةِ.

İkil : ....

Çoğul : ....

3. مُهَنْدِسُ المَصْنَعِ يَعْمَلُ كَثيرًا.

İkil : ……….……………………………………………………

Çoğul : ……….……………………………………………………

4. مُدَرِّسُ الجامِعَةِ مُجْتَهِدٌ.

İkil : ……….……………………………………………………

Çoğul : ……….……………………………………………………

5. مُوَظَّفُ المَكْتَبِ في غُرْفَتِهِ.

İkil : ……….……………………………………………………

Çoğul : ……….……………………………………………………

7. Aşağıdaki cümleleri Arapçaya çeviriniz.
   1. Evimizin penceresi açıktır.
   2. Sınıfın kapısı kapalıdır.
   3. Ali’nin annesinin evi yakındır.
   4. Genç kızın çantası eskidir.
   5. Memurların arabası yenidir.
   6. Ali’nin evinin odaları azdır.
   7. Teyzemin yemeğinin lezzeti harikadır.
   8. Evin banyosunun aynası kırıktır.
   9. Yemek masasının örtüsü temizdir.
   10. Gülün kokusu güzeldir.

öğrenme çıktıları ve bölüm özeti التَّلْخِيص

1 Günlük hayatta "Hangi mevsimdeyiz?", "Bugün günlerden ne?", "Hangi aydayız?" gibi soru ifadelerini cümle içinde kullanabilme ve cevabını verebilme

Günlük Hayatımızda Arapça 7

Bu ifadeler günlük dilde sık kullanılan ifadelerdir. Diyaloglarla bunların pekiştirilmesi sağlanmıştır.

2 Arapça isim tamlamasını, anlamlarını, kullanım şekillerini ve i'râbını görsellerle ve örnek cümlelerle pekiştirme, isim tamlamasının belirtili ve belirtisiz isim tamlaması, zincirleme isim tamlaması olarak türlerini tanıma ve i'râbını yapabilme, isim tamlamasını tekil, ikil ve çoğul isimlerle kurabilme becerisi kazanma

İsim Tamlaması

Arapçada en az iki ismin yan yana gelerek oluşturduğu tamlamaya isim tamlaması denir. Tamlanan muzâf (مُضاف), tamlayan ise muzâfun ileyh (مُضاف إليه) olarak isimlendirilir. Türkçedekinin tersine Arapçada önce tamlanan, sonra tamlayan kullanılır. Türkçe bir isim tamlamasını Arapçaya çevirirken sözcüklerin altına Arapçalarını yazmak yeterlidir.

Evin	Kapısı
البَيْتِ	باب

Muzâf, Arapça tamlamanın ilk ögesi, yani tamlanandır. Hiçbir zaman başında harf-i ta'rîf (belirlilik takısı, ال) bulunmaz. Buna mukabil sonu da hiçbir zaman tenvinlenmez. Cümle içindeki yerine göre son harekesi değişir. Muzâfun ileyh isim tamlamasının ikinci ögesidir. Yani tamlayandır. Daima mecrûrdur.

Örneğin,

قَلَمُ الوَلَدِ Öğrencinin kalemi

Arapça tamlamalar belirtili, belirtisiz ve zincirleme isim tamlaması olmak üzere üçe ayrılır. Tamlamanın belirtili veya belirtisiz oluşu, muzâfun ileyh'in yani tamlayanın belirli veya belirsiz oluşuna bağlıdır. Bu öge belirliyse tamlama belirtili isim tamlaması, belirsizse tamlama belirtisiz isim tamlaması olur. Buna göre tamlamanın anlamı da değişir. İkiden fazla ismin oluşturduğu tamlamalar ise zincirleme isim tamlaması olarak değerlendirilir. Örneğin, "Müdürün masasının çekmecesi" tamlamasını دُرْجُ مَكْتَبِ المُدِيرِ olarak ifade ederiz.

3 Evin bölümlerini ve bazı ev eşyalarını Arapça olarak cümle içinde kullanabilme

Evde Ne Var?

Evin tüm odaları, mutfak ve banyoda bulunan tüm eşyaların isimlerini kullanabilme becerisi kazanma.

1 Aşağıdaki sözcüklerden hangisi bir isim tamlaması **değildir?**

A. بابُ الصَّفِّ
B. مُعلّمةُ المَدْرَسَةِ
C. كِتابُ طالِبٍ
D. النّافِذَةُ مَفْتوحَةٌ
E. مُديرا المَصْنَعِ

2 İsim tamlamasıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi **yanlıştır?**

A. İki ögesi bulunmaktadır.
B. Tamlanana muzâf adı verilir.
C. Muzâfun ileyhin belirli ya da belirsiz oluşu tamlamanın türünü gösterir.
D. Tamlayana muzâfun ileyh adı verilir.
E. Muzâfun ileyhin i'rabı değişkendir.

3 ذَهَبْتُ إلى حَديقَةِ بَيتِ جَدّتي في الصّباحِ.

Yukarıdaki cümlede kaç tane muzâf bulunmaktadır?

A. 1 B. 2
C. 3 D. 4
E. 5

4 Aşağıdakilerden hangisi kamerî (hicrî) aylardan biri **değildir?**

A. رَبيع الأوّل B. مُحَرّم
C. صَفَر D. مارس
E. رَجب

5 Aşağıdakilerden hangisi bir mevsim ismidir?

A. رَبيعُ الأوّل B. يَناير
C. رَبيعٌ D. شَعْبان
E. رَبيعُ الآخر

6 "Bahçenin ağacının meyvelerinden yedim." cümlesinin Arapça karşılığı aşağıdaki seçeneklerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A. أَكَلْتُ من أثْمار الحَديقَةِ.
B. أكَلْتُ من أثْمارِ شَجَرَةِ الحَديقةِ.
C. أَكَلْتُ من أثْمارٍ في شَجَرَةِ الحَديقةِ.
D. أَكَلْتُ من الأثْمارِ من شَجَرَةِ حَديقةٍ.
E. أَكَلْتُ من أثْمارِ الشَجَرَةِ في الحَديقةِ.

7 Aşağıdakilerden hangisi bir mutfak eşyası **değildir?**

A. سَلّة الغَسيل B. ثَلّاجَة
C. صِينِيّة D. إبْريق الشاي
E. قِدْر

8 Aşağıdakilerden hangisi haftanın günlerinden biri **değildir?**

A. يَومُ الأحد B. يَومُ السّبتِ
C. يَوْمُ جُمْعَةٍ D. يَوْمُ خَميسٍ
E. جُمادي الأولى

9 طُلّاب الصّفِّ يَجْلِسونَ في القاعَةِ.

Yukarıdaki cümlede muzâfun ileyh olan kelime aşağıdakilerden hangisidir?

A. طُلّابُ B. الصّفّ
C. القاعَة D. في
E. يَجْلِسونَ

10 مِفْتاحُ بابِ البَيْتِ في حَقيبَتي. ifadesinin Türkçe karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?

A. Evin anahtarı çantamdadır.
B. Kapının anahtarı çantamdadır.
C. Çantamda evin kapısının anahtarı vardır.
D. Evin kapısının anahtarı çantamdadır.
E. Evin kapısının anahtarını çantama koydum.

1. D — Yanıtınız yanlış ise “İsim Tamlaması” konusunu yeniden gözden geçiriniz.

2. E — Yanıtınız yanlış ise “İsim Tamlaması” konusunu yeniden gözden geçiriniz.

3. C — Yanıtınız yanlış ise “Zincirleme İsim Tamlaması” konusunu yeniden gözden geçiriniz.

4. D — Yanıtınız yanlış ise “Günlük Hayatımızda Arapça 7” konusunu yeniden gözden geçiriniz.

5. C — Yanıtınız yanlış ise “Günlük Hayatımızda Arapça 7” konusunu yeniden gözden geçiriniz.

6. B — Yanıtınız yanlış ise “Zincirleme İsim Tamlaması” konusunu yeniden gözden geçiriniz.

7. A — Yanıtınız yanlış ise “Evin Bölümleri” konusunu yeniden gözden geçiriniz.

8. E — Yanıtınız yanlış ise “Tamlamanın Türleri” konusunu yeniden gözden geçiriniz.

9. B — Yanıtınız yanlış ise “İsim Tamlaması” konusunu yeniden gözden geçiriniz.

10. D — Yanıtınız yanlış ise “Zincirleme İsim Tamlaması” konusunu yeniden gözden geçiriniz.

7 Araştır / Tekrarla Yanıt Anahtarı

Araştır 2

Örneğin “anahtar” dediğimizde, açmaya yarayan bir nesne olduğunu düşünüyoruz, ama bu anahtarın ne anahtarı olduğunu bilmiyoruz. Kapı anahtarı olabileceği gibi, cevap anahtarı da olabilir, bir bilmeceyi çözmeye yarayan bir sözcük de olabilir, bir İngiliz anahtarı da, bijon anahtarı da. Fakat anahtar sözcüğünü bir sözcükle tamladığımızda, bu tamlayan belirsiz bile olsa anahtar diğerlerinden ayrılarak belli bir tanıma kavuşur, yani bir dereceye kadar veya tam olarak belirlenir. “Kapı anahtarı” belirtisiz isim tamlaması olsa da, anahtarın türünü belirler, tür olarak diğerlerinden ayırır. “Kapının anahtarı” dediğimizde tam olarak belirlenmiş, herhangi bir kapının değil, belli bir kapının anahtarı anlamını kazanmıştır. İşte bu yüzdendir ki, isim tamlamasında muzâf olan kelime hiçbir zaman el takısı almadığı halde sonu belirsizlik alameti olan tenvin ile de harekelenmez.

Kısacası muzâf olan kelimenin sonunun çift hareke ile harekelenmemesinin veya belirlilik göstergesi olan tek hareke ile harekelenmesinin sebebi; onun muzâfun ileyh tarafından kısmen veya tamamen belirli hale getiriliyor olmasındandır.

7 Alıştırmalar Yanıt Anahtarı

Alıştırma 1

1- Aşağıdaki boşlukları parantez içindeki sözcüklerle doldurunuz.

(شَهْر، الجُمْعة، فَصْلُ، الشّتاء، الصّيف)

1. فَصْلُ الصّيفِ حارٌّ.
2. شَهْرُ رمضان مُبارَكٌ.
3. يومُ الجُمْعَةِ عُطْلَة عِنْدَ العرَبِ.
4. فَصْلُ الرّبيعِ مُعْتَدِلٌ.
5. فَصْلُ الشّتاءِ بارِدٌ.

Alıştırma 2

2- Aşağıdaki sözcükleri kullanarak anlamlı belirtili isim tamlamaları oluşturunuz.

1. فتاة، حَقيبَة (حَقيبَةُ الفَتاةِ)
2. بيت، حِكْمَة (بيت الحكمة)
3. قِطار، مَحَطّة (مَحَطّةُ القِطارِ)
4. كِتاب، مُدَرّس (كِتابُ المُدَرّسِ)
5. شُهور، سنة (شُهور السّنةِ)

Alıştırma 3

3- Aşağıdaki sözcükleri kullanarak anlamlı belirtisiz isim tamlamaları oluşturunuz.

1. حَديقَة، شجرة (شَجَرَةُ حَديقَةٍ)
2. مُدير، شَرِكَة (مُديرُ شَرِكَةٍ)
3. طالب، جامِعَة (طالِبُ جامِعَةٍ)
4. سَيّارة، رَجُل (سَيّارة رَجُلٍ)
5. ولد، كلب (كَلْبُ وَلَدٍ)

Alıştırma 4

4- Aşağıdaki cümlelerde yer alan boşlukları uygun gün, ay ve mevsim isimleriyle doldurunuz.

اليوم يومُ السّبْتِ و غداً يَوْمُ الأحد و أمس يَومُ الجُمْعَة.

أشْهُرُ المباركة هي رَجَب و شَعْبان و رَمضان.

فُصولُ السّنَة أرْبَعَةٌ. هي: الخَريف، الشّتاء، الرّبيعُ، الصّيفُ.

أيّامُ الأسبوعِ سَبْعَةٌ: يَوْمُ الاثْنين، يَوْمُ الثّلاثاء، يَوْمُ الأرْبِعاء، يَوْمُ الخَميس، يَوْمُ الجُمْعَة، يَوْمُ السَّبْت، يَومُ الأحد.

7 Alıştırmalar Yanıt Anahtarı

Alıştırma 5

5- a. Aşağıdaki cümleleri Türkçeye çeviriniz.
b. Cümlelerde yer alan isim tamlamalarında muzâf ve muzâfun ileyh olan sözcükleri belirtiniz.

عِيادَةُ الطَّبيبِ قَريبَةٌ. Doktorun muayenehanesi yakındır.

muzâf: عِيادَةُ muzâfun ileyh: الطَّبيبِ

هَواء شاطِئِ البَحْرِ مُريحٌ. Deniz kenarının havası ferahtır.

muzâf: هَواء hem muzâf, hem muzâfun ileyh: شاطِئِ

muzâfun ileyh : البَحْرِ

الكَعْبَةُ بَيْتُ اللهِ. Kabe Allah'ın evidir.

muzâf: بَيْتُ muzâfun ileyh: اللهِ

أبْوابُ المَدْرَسَةِ مَفتوحَة. Okulun kapıları açıktır.

muzâf: أبْوابُ muzâfun ileyh: المَدْرَسَةِ

دَرَسْتُ عُلومَ الدّينِ في الكُلّيّة. Fakültede din bilimleri okudum.

muzâf: عُلومَ muzâfun ileyh: الدّينِ

مِفْتاحُ بابِ المَدْرَسَةِ مَفقودٌ. Okulun kapısının anahtarı kayıptır.

muzâf: مِفْتاحُ hem muzâf, hem muzâfun ileyh: بابِ

muzâfun ileyh : المَدْرَسَةِ

بابُ سَيّارَةِ المُديرِ مُغْلَقٌ. Müdürün arabasının kapısı kapalıdır.

muzâf: بابُ hem muzâf, hem muzâfun ileyh: سَيّارَةِ

muzâfun ileyh : المُديرِ

أوراقُ شَجَرَةِ الزّيتونِ على الأرضِ. Zeytin ağacının yaprakları yerdedir.

muzâf: أوراقُ hem muzâf, hem muzâfun ileyh: شَجَرَةِ

muzâfun ileyh : الزّيتونِ

طَعامُ العشاء جاهزٌ. Akşam yemeği hazırdır.

muzâf: طَعامُ muzâfun ileyh: العشاء

طَريقُ قَرْيَةِ الوَلَدِ مَسْدودٌ. Çocuğun köyünün yolu kapalıdır.

muzâf: طَريقُ hem muzâf, hem muzâfun ileyh: قَرْيَةِ

muzâfun ileyh : الوَلَدِ

7 Alıştırmalar Yanıt Anahtarı

Alıştırma 6

6- Aşağıdaki cümlelerde yer alan muzâfları ikil ve çoğul yaparak cümleleri yeniden yazınız.

ذَهَبْتُ إلى مُعَلِّمِ المَدْرَسَةِ.

İkil : ذَهَبْتُ إلى مُعَلِّمَيْ المَدْرَسَةِ.   Çoğul : ذَهَبْتُ إلى مُعَلِّمِي المَدْرَسَةِ.

شَرِبْتُ الشّايَ مع مُديرِ الشَّرِكَةِ.

İkil : شَرِبْتُ الشّايَ مع مُديرَيْ الشَّرِكَةِ.   Çoğul : شَرِبْتُ الشّايَ مع مُديرِي الشَّرِكَةِ.

مُهَنْدِسُ المَصْنَعِ يَعْمَلُ كَثيرًا.

İkil : مُهَنْدِسا المَصْنَعِ يَعْمَلانِ كَثيرًا.   Çoğul : مُهَنْدِسو المَصْنَعِ يَعْمَلون كَثيرًا.

مُدَرِّسُ الجامِعَةِ مُجْتَهِدٌ.

İkil : مُدَرِّسا الجامِعَةِ مُجْتَهِدانِ.   Çoğul : مُدَرِّسو الجامِعَةِ مُجْتَهِدون.

مُوَظَّفُ المَكْتَبِ في غُرْفَتِهِ.

İkil : مُوَظَّفا المَكْتَبِ في غُرْفَتِهِما.   Çoğul : مُوَظَّفو المَكْتَبِ في غُرْفَتِهِم.

Alıştırma 7

7- Aşağıdaki cümleleri Arapçaya çeviriniz.

1- Evimizin penceresi açıktır. نافِذَةُ بَيْتِنا مَفْتوحَةٌ.

2- Sınıfın kapısı kapalıdır. بابُ الصَّفِّ مُغْلَقٌ.

3- Ali'nin annesinin evi yakındır. بَيْتُ أُمِّ عَلِيٍّ قَريبٌ.

4- Genç kızın çantası eskidir. حَقيبَةُ الفَتاةِ قَديمَةٌ.

5- Memurların arabası yenidir. سَيّارَةُ المُوَظَّفِينَ جَديدَةٌ.

6- Ali'nin evinin odaları azdır. غُرَفُ بَيْتِ عَلِيٍّ قَليلَةٌ.

7- Teyzemin yemeğinin lezzeti harikadır. لَذَّةُ طَعامِ خالَتي رائِعَةٌ.

8- Evin banyosunun aynası kırıktır. مِرْآةُ حَمّامِ البَيْتِ مَكْسورَةٌ.

9- Yemek masasının örtüsü temizdir. غِطاءُ طاوِلَةِ الطَّعامِ نَظيفٌ.

10- Gülün kokusu güzeldir. رائِحَةُ الوَرْدِ ذَكِيَّةٌ.